

Asia: VN/15957/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön tehtäviksi muutoksiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit hallituksen esityksestä

Keskuskaupakamari kiittää mahdollisuudesta lausua liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön tehtäviä muutoksia koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Keskuskaupakamari korostaa, että kaikkien vapaaseen liikkumiseen ja elinkeinovapauteen puuttuvien toimien tulee olla tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia tavoiteltuun hyötyyn nähden.

Keskuskaupakamari jakaa hallituksen esityksen tavoitteen tarjota toimivaltaisille viranomaisille käyttöönsä riittävän monipuolinen keinovalikoima toimenpiteitä normaaliolojen häiriötilanteisiin ja varautumiseen Covid-19 tartuntatautiepidemian toiseen aaltoon. COVID-19 pandemia nostanut esille tarpeen myös liikennesektorilla monipuolistaa viranomaisten keinovalikoimaa ja laajentaa aiempaa lainsäädännön soveltamisalaa terveysturvallisuusperusteilla. Keskuskaupakamari kuitenkin korostaa, että normaaliolojen häiriötilanteiden, jollaiseksi pandemiakin ehdotuksen perusteluissa rinnastetaan, ratkaisemiseksi tulee löytää sellaiset keinot, jotka mahdollistavat myös pitkittyvässä tilanteessa elinkeinotoiminnan harjoittamisen. Näiden keinojen löytämisellä ja käyttöönotolla on erittäin suuri merkitys Suomen ja suomalaisten yritysten selviämiseen epidemian seurauksista. Pandemian jatkuessa valtiot ovat sopeuttaneet rajoitustoimiaan yhteiskunnan mahdollisimman normaalin toiminnan palauttamiseksi ja osana tätä on myös tehty EU-tasolla linjauksia, joilla pyritään myös takaamaan liikennepalvelut sisämarkkinoiden toiminnan takaamiseksi.

Ehdotuksessa alusliikennepalvelulain 17 §:ään muutetaan siten, että VTS-alueella olevan erikoiskuljetuksen taikka meripelastustapahtuman tai muun liikennettä rajoittavan tai vaarantavan seikan rajoitukseen rinnastetaan myös terveysturvallisuuden ylläpitäminen. Samankaltaisia Liikenne- ja viestintävirastolle annettavia operatiivisia valtuuksia tuodaan esille myös 782/2019, 100§:ssä. Keskuskaupakamari toteaa, että terveysturvallisuuden rinnastaminen yllä mainittuihin olosuhteisiin tulee olla tarkkarajainen viranomaisille annettavien valtuuksien osalta. Lausunnolla oleva ehdotus ei tältä osin rajaa mm. rajoituksen kestoa. Ehdotuksesta myös puuttuu tietoa siitä, miten operatiivisiin

rajoituksiin päädytään. Alusliikenteen keskeyttämiseen tarvitaan tarkoin perusteltu päätös, joka perustuu julkisesti saatavilla oleviin asiakirjoihin. Lisäksi ehdotuksessa ei ole huomioitu, miten alusten pysäyttäminen vaikuttaa koko kuljetusketjun toimivuuteen, mukaan lukien satamissa tehtävät toiminnot.

Sekä alusliikenteen että lentoliikenteen kiellot ja/tai rajoitukset vaikuttavat merkittäväällä tavalla perustuslaillisiin oikeuksiin, erityisesti elinkeinonharjoittamisen vapauteen ja vapaaseen liikkuvuuteen. Keskuskauppakamari myös toteaa, että ehdotuksen perusteluissa ei ole tuotu esiin erilaisia vaihtoehtoisia malleja saavuttaa ehdotuksen tavoitteet ilman että puututaan perusoikeuksiin.

Lakiehdotukset

-

Wood Päivi
Keskuskauppakamari